

Bezbednost na internetu

Zlonamerni softveri

Vukotić Luka 120/2019

Profesor: Sana Stojanović Đurđević

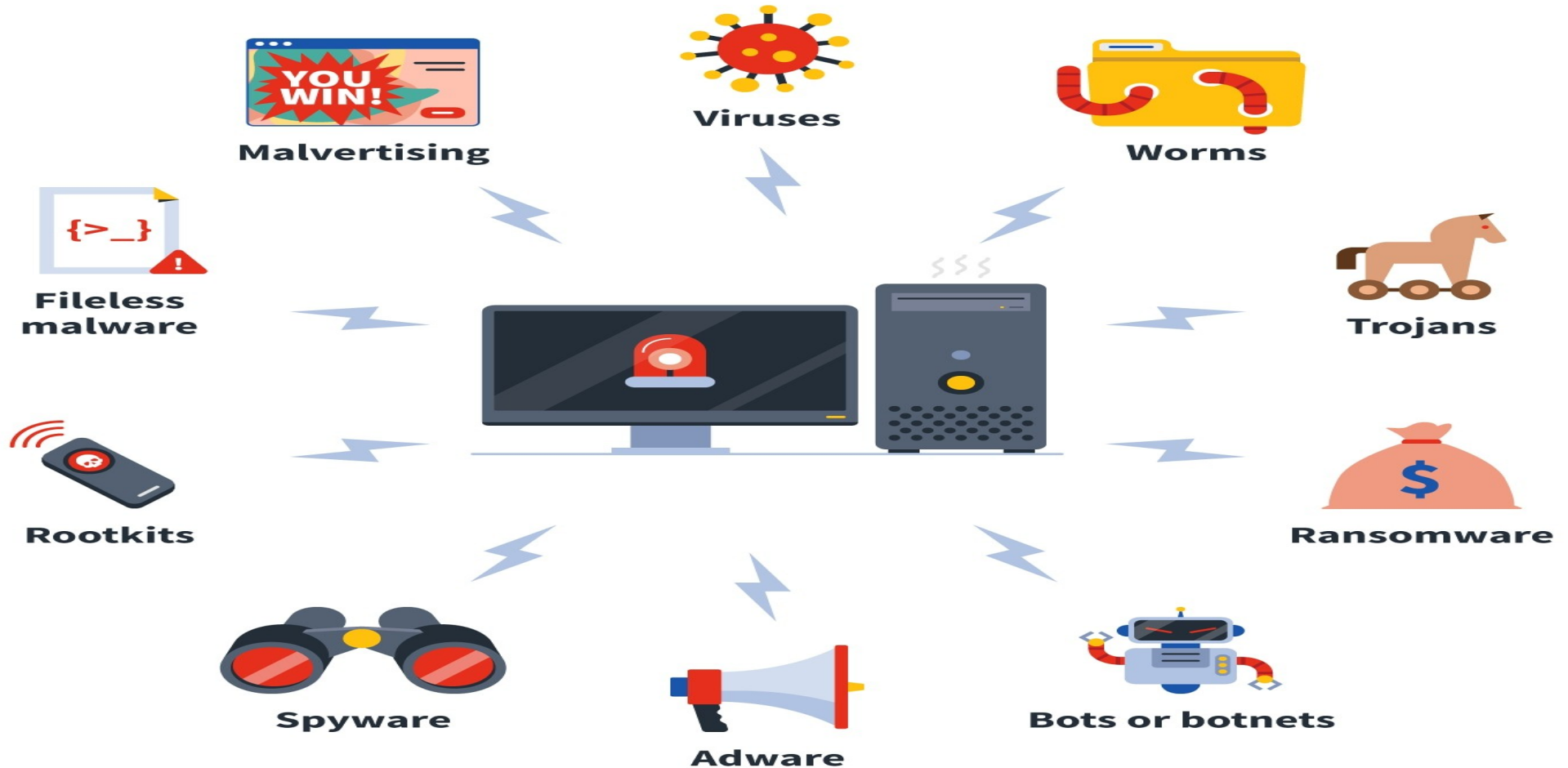
Računarstvo i društvo

12.04.2022

- Zlonamerni softver je softver dizajniran da nanese štetu ciljanom korisniku
- Šteta koju ovi softveri mogu da proizvedu ide od nekih malo manjih kao što je zauzimanje procesorskog vremena i memorije, pa do nekih malo ozbiljnijih kao što je krađa podataka...

Types of Malware

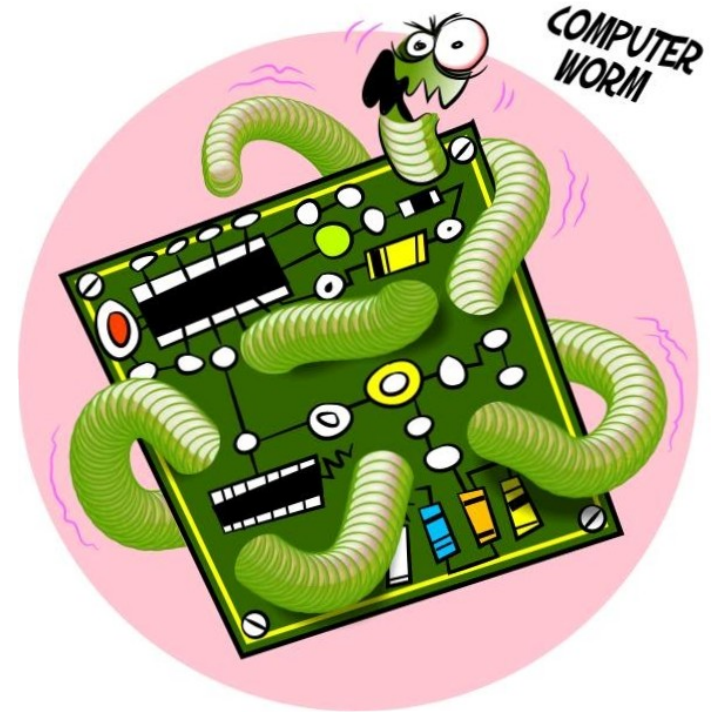
Računarski crvi

- Računarski ili internet crv je samostalni program koji se širi računarima na mreži
- On iskorišćava rupe u bezbedonosnim sistemima računara na mreži i na taj način uspeva da ih napadne
- Prvi računarski crv je nastao 1988. god

Pitanje?

- Koja je razlika između računarskih crva i virusa na računaru?

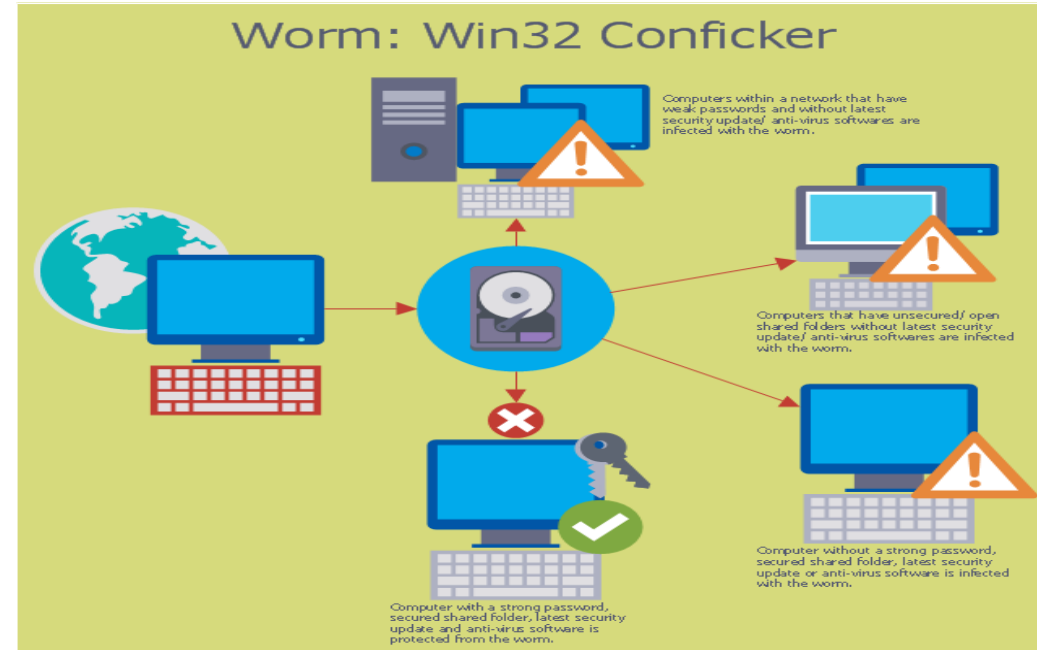
Prvi računarski crv

- Prvog računarskog crva je napravio Robert Moris
- Nastao je 1988. godine
- On je želeo da sazna koliko je veliki bio internet u to vreme i zamalo nije sasvim slučajno srušio ceo tadašnji internet
- Crv je napadao računare na mreži i zauzimao procesorsko vreme

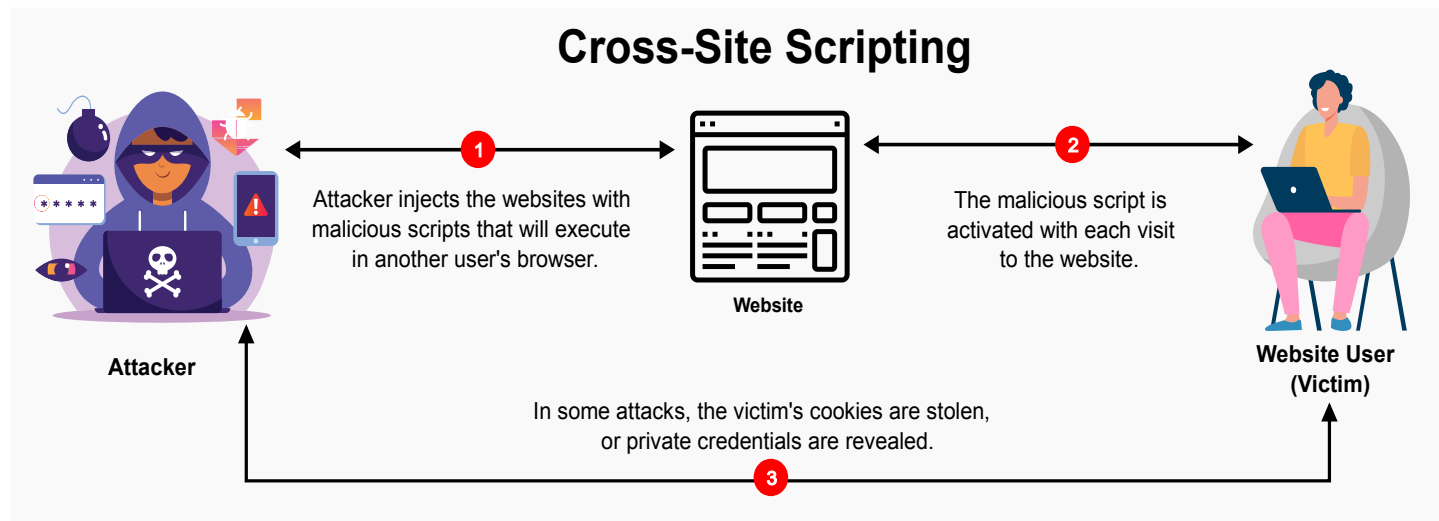
Poznati računarski crvi kroz istoriju

- *Saser*
- 2001. godine pojava crva koji napadaju aplikacije za slanje instant poruka
- *Conficker*

Ukrštanje veb lokacija

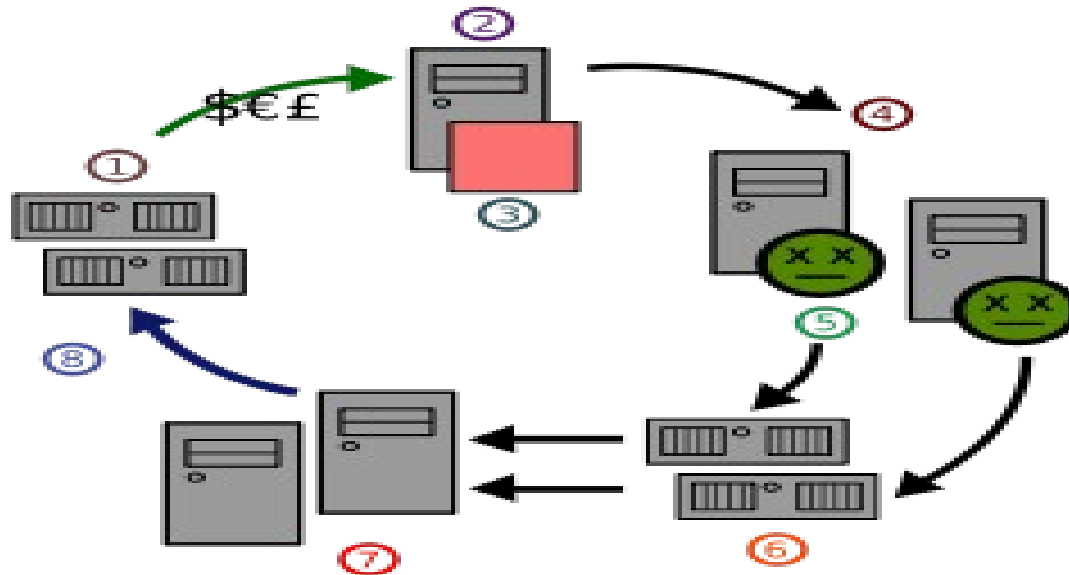
- Ova vrsta napada se dešava na onim veb stranicama gde korisnici imaju mogućnost ostavljanja komentara
- Zlonamerni korisnici mogu napraviti skriptu koja će služiti u tome da prati kolačiće, da preuzme podatke drugim korisnicima...

Usputno preuzimanje podataka

- Ova vrsta napada se odvija preko zaražene veb stranice tako što se na zaraženi računar kopiraju zlonamerne datoteke

Trojanski konj

- Zapravo predstavlja zlonamerni program koji je skriven u nekom naizgled korisnom programu
- Primer za ovu vrstu zlonamernih softvera je Mosmeh koji je rasprostanjen u Kini

Vrste trojanaca

- Rutkit - Rutkit (*rootkit*) služi da prikrije određene aktivnosti u vašem računarskom sistemu. On omogućuje zlonamernom softveru da neotkriveno funkcioniše, produžavajući mu životni vek i povećavajući veličinu oštećenja koja se može naneti jednom infekcijom
- Eksploit - Eksploit (*exploit*) trojanci iskorišćavaju nedostatke vašeg računarskog softvera. Naime oni mogu manipulirati nedostacima kako bi dobili direktan pristup vašim podacima
- DDoS - DDoS (*Distributed Denial of Service*) trojanci će naterati vaš računar da pošalje bezbroj zahteva ka određenom URL-u, s ciljem preopterećivanja servera i obaranja određene stranice
- Bekdor – Bekdor (*backdoor*) daju potpunu daljinsku kontrolu svom vlasniku, tako mu omogućavajući uređivanje, slanje, preuzimanje i brisanje datoteka

Softveri za špijuniranje

- Softver za špijuniranje (*Spyware*) je vrsta programa koji se instalira sa ili bez vaše dozvole na vaše lične računare za prikupljanje podataka o korisnicima, njihovom računaru ili navikama pregledanja, prati sve ono što radite bez vašeg znanja, i podatke šalje udaljenom korisniku
- Takođe može da preuzme druge zlonamerne programe sa interneta i instalira ih na vaš računar

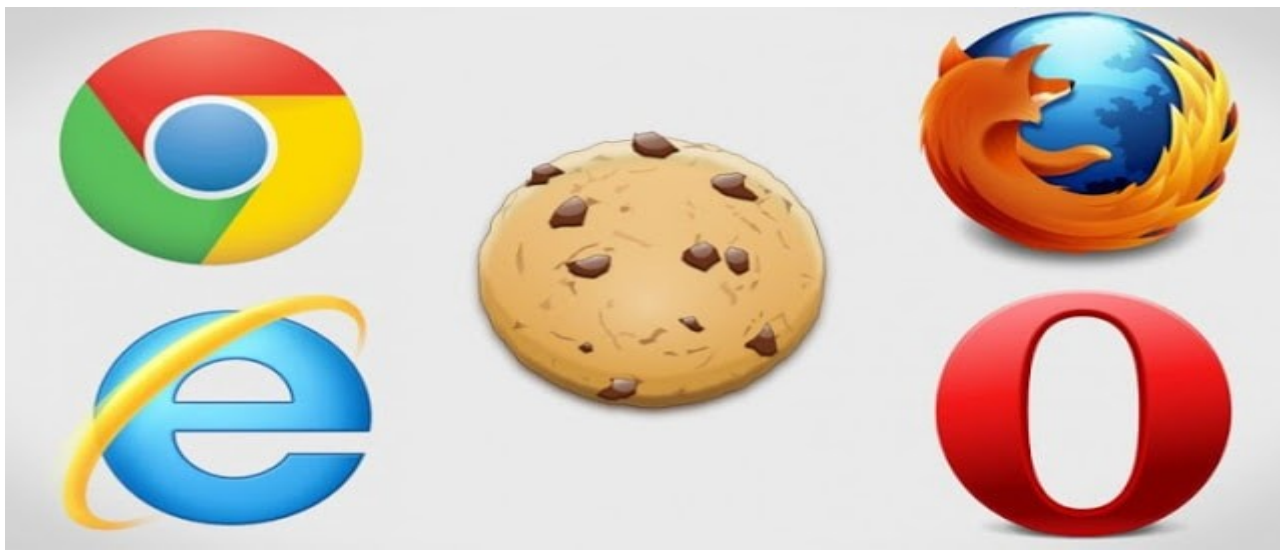
Softver za špijuniranje - *Adver*

- *Adver* se koristi u svrhu marketinga
- Prati istoriju vašeg pretraživača i na taj način zna koji proizvodi i šta vam je potrebno u određenim trenucima
- Te informacije najčešće prosleđuje marketinškim agencijama i slično...

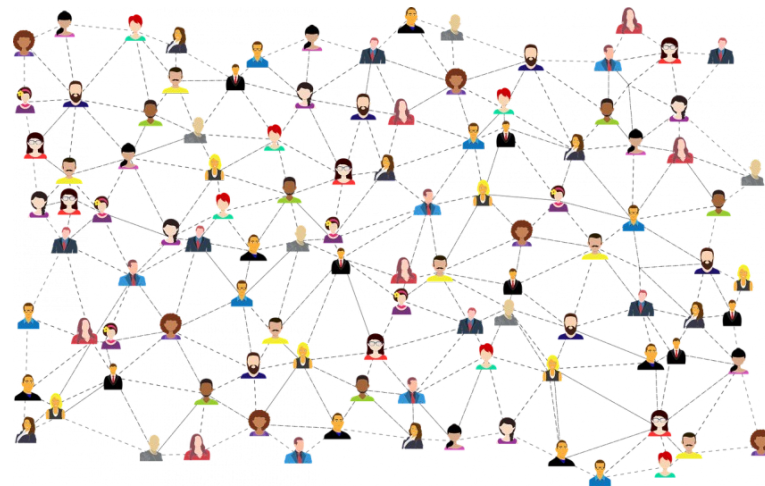
Softver za špijuniranje – kolačići za praćenje

- Ova vrsta softvera za špijuniranje prati svaku akciju korisnika na internetu, svaku posećenu stranicu na internetu, svaki razmenjeni mejl, mogu pratiti istoriju vašeg pretraživača...
- Njihova podrazumevana namena nije bila zlonamerna, ali mogu da se iskoriste od strane sajber kriminalaca

Mreža botova

- *Bot* je posebna vrsta trojanskog konja i njihovi napadi se izvode obično tako što oni reaguju na naredbe koje šalje program za upravljanje
- Prvi botovi su bili legalni, ali danas se botovi koriste uglavnom za nelegalne radnje
- Mreža botova je skup/kolekcija međusobno povezanih zaraženih uređaja koji su pod kontrolom istog tipa zlonamernih softvera

Pitanja?

- Kako se zove čovek koji je napravio prvog računarskog crva?
- Na koji način funkcionišu napadi zlonamernih softvera pod nazivom Trojanski konj?
- Načini odbrane od zlonamernih softvera?

Teme za diskusiju

- Da li ste ikada bili u nekom kontaktu sa nekim od ovih vrsta zlonamernih softvera?
- Da li koristite neku metodu odbrane od zlonamernih softvera?

Hvala na pažnji!